

РЕШЕНИЕ

№ 3070

гр. София, 28.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ВА

при участието на секретаря ЕД
като разгледа докладваното от ВА Гражданско дело № 20221110148538 по описа за 2022 година

РЕШЕНИЕ

28.02.2023 г., гр. София

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, I Г. О., 156-ти състав, в открито публично заседание на тринадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВА

при секретаря ЕД, като разгледа докладваното от съдия ВА гр. дело № 48538/2022 г. по описа на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Подадена е искова молба от „ВБ“ ЕООД (с предходна търговска фирма „.....“ ЕООД) срещу В. Д. Д., като се твърди, че страните се намирили в облигационно отношение, което било възникнало по силата на Договор за кредит № 9978478026/08.06.2019 г. Поддържа, че по силата на договора била предоставена сумата от 1100,00 лева – главница, като освен това се дължала и сумата от 37,06 лева, представляващи договорна възнаградителна лихва за периода от 08.06.2019 г. до 08.07.2019 г. Навежда доводи, че длъжника бил изпаднал в забава, поради което с оглед уговореното в договора се дължала и мораторна неустойка в размер на 905,52 лева за периода 08.07.2019 г. до 21.04.2021 г. Излага съображения, че е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК, но ответника бил възразил, поради което имал правен интерес от предявяването на иски за установяване на

вземането. Иска да бъде признато за установено, че ответника дължи претендираните суми, както и присъждането на деловодни разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на исковата молба, като претенциите се оспорват. Твърди, че по делото не са ангажирани доказателства, че ответника действително е подписал твърденият от ищеца договор за кредит. Поддържа, наличието на процесуално нарушение, което ограничавало правото на защита. Навежда доводи, че вземанията са погасени по давност. Иска отхвърляне на предявените искове и присъждане на деловодни разноски.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

СРС, 156-ти състав е сезиран с първоначално обективно, кумулативно съединени положителни установителни искове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, във вр. чл. 415, ал. 1, т. 1 ГПК, във вр. чл. 9 ЗПК, във вр. чл. 6 ЗПФУР, във вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД и чл. 92, ал. 1 ЗЗД.

Спорните материални субективни права са обусловени от осъществяването в обективната действителност на следните материални предпоставки (юридически факти): **1)** наличието на валиден договор за предоставяне на потребителски кредит; **2)** кредиторът да е предоставил, съответно длъжника да усвоил сумата по отпуснатия потребителски кредит, като не са заплатени на уговорения в договора падеж, дължимите вноски.

Представен е Договор за кредит № 9978478026/08.06.2019 г., ведно с общи условия към него, сключени между „.....“ ЕООД от една страна в качеството на кредитодател и В. Д. Д. от друга страна в качеството на кредитополучател, по силата на който кредитодателят предоставя на кредитополучателят сумата от 1100,00 лева, а кредитодателят се задължава да върне предоставената сума, съобразно уговореното в договора, ведно с договорената възнаградителна лихва.

Предвид липсата на изрично оспорване на договора, досежно неговата автентичност, съдът намира, че в случая доколкото се касае за частен диспозитивен документ, то същият обективира волята на страните, респ. произтичащите от това субективни права и задължения – арг. чл. 180 ГПК.

Прието и неоспорено е заключението на СПЕ от което се изяснява, че проценият договор е набран на шрифт „Arev Sans“ с размер на кегела 12.

Съдът при преценка на заключението на СПЕ, съобразно правилото на чл. 202 ГПК намира, че следва да го кредитира, тъй като е изготвено обективно, компетентно и добросъвестно. Вещото лице е отговорило изчерпателно на поставените задачи, като по делото липсват доказателства, че експертът е заинтересован от изхода на правния спор или е недобросъвестен.

От извършена служебно справка по реда на чл. 23, ал. 6 ЗТРРЮЛНЦ се установява, че ищецът е бил с предишна търговска фирма „.....“ ЕООД, като понастоящем същата е „ВБ“ ЕООД. Тоест, налице е несъщинско правоприемство, доколкото последното касае промяна на търговската фирма на ищеца по смисъл на чл. 7 и сл. ТЗ.

Приложено и неоспорено е платежно нареждане от което се изяснява, че „ВБ“ ЕООД е наредило на „Първа инвестиционна банка“ АД да преведе по посочена сметка на В. Д. Д. сумата от 1100,00 лева. В платежното нареждане като основание е посочено ЕГН на получателя и номера на договора за кредит 9978478026.

Електронното изявление, записано на магнитен, оптичен или друг носител с възможност да бъде възпроизведено, съставлява електронен документ (чл. 3, ал. 1 ЗЕДЕУУ). Електронното изявление е представено в цифрова форма словесно изявление, което може да съдържа и несловесна информация (чл. 2, ал. 1 и ал. 2 ЗЕДЕУУ). Същото се счита за

подписано при условията на чл. 13, ал. 1 ЗЕДЕУУ – за електронен подпис се счита всяка електронна информация, добавена или логически свързана с електронното изявление за установяване на неговото авторство. Законът придава значение на подписан документ само на този електронен документ, към който е добавен квалифициран електронен подпис (чл. 13, ал. 3 ЗЕДЕУУ), но допуска страните да се съгласят в отношенията помежду си да придадат на обикновения електронен подпис стойността на саморъчен – арг. чл. 13, ал. 4 ЗЕДЕУУ. Когато посочените предпоставки са налице, създаден е подписан електронен документ. Неговата доказателствена сила е такава, каквато законът признава на подписаният писмен документ, ако се касае за частен документ, той се ползва с такава сила само за авторството на изявлението (чл. 180 ГПК) – в този смисъл **Решение № 70 от 19.02.2014 г. на ВКС по гр. д. № 868/2012 г., IV г. о., ГК.**

В случая, макар ответницата да оспорва да е сключвала процесния договор за кредит, съдът приема, че между страните е било налице облигационно правоотношение с посоченото в исковата молба съдържание. Доказателство за това е представеното на л. 18 от делото платежно нареждане, с което ищецът е превел на ответницата сумата от 1100 лв. на основание договора за кредит с номер 9978478026, поради което съдът приема, че същият е сключен между страните с всички произтичащи правни последици съобразно уговореното.

Представеното платежно нарежда има вальор, който е окончателен – § 1, т. 1 ДР ЗПУПС. Съгласно правилото на чл. 70, ал. 4 ЗПУПС, във вр. чл. 62 ЗПУПС нареждането или съгласието на платеца за изпълнение на платежна операция може да бъде оттеглено от платеца по всяко време, но не по-късно от момента, в който платежната операция е станала неотменима. Ползвателят на платежни услуги не може да отменя платежното нареждане след получаването му от доставчика на платежни услуги на платеца. Когато платежната операция се извършва по инициатива на или чрез получателя, платецът не може да отменя платежното нареждане след предаването му или след като е дал своето съгласие за изпълнение на платежната операция в полза на получателя. В случаите по чл. 85, ал. 4 ЗПУПС ползвателят на платежни услуги може да отмени платежното нареждане най-късно до края на работния ден, предхождащ уговорения ден. При директен дебит платецът може да отмени платежното нареждане най-късно до края на работния ден, предхождащ уговорения ден за задължаване на сметката му. След изтичането на сроковете по чл. 85, ал. 1 – 4 ЗПУПС, но не по-късно от заверяване сметката на получателя, платежното нареждане може да бъде отменено само при съгласие за това между ползвателя на платежни услуги и неговия доставчик, като в случаите по ал. 2 и 4 се изисква и съгласието на получателя. От друга страна действително разпоредбите на чл. 75, ал. 3 ЗЗД и чл. 305 ТЗ предвиждат, че когато плащането се извършва чрез задължаване и/или заверяване на сметка, то се смята за завършено със заверяване сметката на кредитора. В случая няма съмнение, че плащането е извършено, доколкото платежното нареждане не е оспорено и житейски и правно неоправдан би бил изводът, че тъй като липсват на данни за смущения в работата на платежните системи, следва да се приеме, че плащането не е осъществено. Това би означавало във всяко едно производство страните да бъдат натоварвани с допълнителни разноски за експертизи, за да докажат несъмнено, че плащането е извършено, включително като се вземат предвид и изисквания за извършване на подобен род платежни операции съобразно ЗПУПС и чл. 9 и сл. от Наредба № 3 от 16.07.2009 г. за условията и реда за изпълнение на платежни операции и за използване на платежни инструменти. Подобно схващане противоречи на логиката за доказване извън разумните предели и ще е в противоречи и с константната практика по идентични казуси – така **Решение № 239 от 21.06.2013 г. на ВКС по т. д. № 188/2011 г., II т. о., ТК, Решение № 44 от 28.03.2011 г. на ВКС по т. д. № 526/2010 г., II т. о., ТК, Решение № 204 от 7.12.2010 г. на ВКС по т. д. № 128/2010 г., II т. о., ТК**, според която *„Издаденото от застрахователя - ищец по иск за правно основание чл. 402, ал. 1 от ТЗ платежно нареждане е достатъчно, за да удостовери не само предприемането на плащане, а и завършването на плащането по*

смисъла на чл. 305 от ТЗ... Плащането на застрахователно обезщетение като факт, релевантен за възникване на регресното вземане по чл. 402, ал. 1 от ТЗ, подлежи на доказване в процеса от застрахователя - ищец по иска с правно основание чл. 402, ал. 1 от ТЗ. Изходящото от застрахователя и неоспорено преводно нареждане е достатъчно за доказване на плащането по смисъла на чл. 305 от ТЗ. Съдът не може да основе извода си за неоснователност на иска по чл. 402, ал. 1 от ТЗ само върху факт, който не е въведен състезателно в предмета на делото чрез твърдения и възражения на страните – заверена ли е или не сметката на кредитора с преведеното застрахователно обезщетение.“.

Договорът за потребителски кредит е формален (изискуемата форма за действителност е писмена – арг. чл. 10, ал. 1 ЗПК); реален или консенсуален, в зависимост от това дали той се сключва с предаването на паричните средства, предмет на кредита или с постигането на съгласието за предоставяне на конкретна парична сума – арг. чл. 9 ЗПК, като е от значение и обстоятелството дали сключването на договора предполага предаване на паричните средства или само постигане на съгласие по основните негови уговорки; възмезден и комутативен, като за заемодателят възниква притезателното право да иска от заемателя връщане на дадената сума – в същата валута и размер. Тази двустранна сделка е възмездна, тъй като в този договор следва да е уговорен в момента на сключването му годишният процент на разходите (ГПР) по кредита – арг. чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, включващ в себе си разходите, които потребителят се е задължил да заплати във връзка с предоставяне на кредита и уговорената възнаградителна лихва – арг. чл. 19, ал. 1 ЗПК. Възнаградителната лихва представлява по своето правно естество възнаграждение, което длъжникът на пари или на други заместими вещи трябва да престира на кредитора, защото са му предадени и се е разпоредил с тях. Лихвата е граждански плод и се дължи по силата на едно правоотношение, като нейният размер се определя от размера на дадения в заем капитал и времето на ползването му. По този договор може само за една от страните по заемното правоотношение възникват правни задължения – при реалния договор за потребителски кредит (за кредитополучателя – да върне сумата, предмет на двустранната сделка, в същата валута и размер, както и уговорената възнаградителна лихва), а за другата (кредитополучателя) – корелативни на правните задължения на заемателя субективни права (парични притезания) или ако е консенсуален договор за потребителски кредит (освен по-горе изброените престации и задължението да се предостави уговорената заемна сума на кредитополучателя). Следователно по делото се установява процесното облигационно отношение между страните, по силата на което на 08.06.2019 г. ищецът е предоставил на ответника сумата от 1100 лв., като ответникът не доказва да е възстановил тази сума на уговорения между страните падеж – 08.07.2019 г.

Съгласно представения договор за кредит и т. 6.1. от общите условия към него кредитополучателят заплаща на кредитора лихва за предоставения кредит в зависимост от срока и сумата по договора, като годишната лихва е фиксирана и се изчислява на база 365 дни в годината, състояща се от действителния брой дни във всеки месец. Уговорено е, че падежът за заплащане на лихвата съвпада с този за заплащане на главницата – 08.07.2019 г. В договора е посочен лихвен процент в размер на 40,99 %, като за периода на предоставяне на процесната сума, а именно 08.06.2019 г.-08.07.2019 г. (31 календарни дни от година с общо 366 календарни дни) кредитополучателят е следвало да заплати възнаградителна лихва върху главницата от 1100 лв. в размер на 3,47 % или 38,19 лв. Предвид липсата на доказателства за плащане (арг. чл. 154, ал. 1 ГПК) и с оглед основния за българското гражданско процесуално право принцип – на диспозитивното начало (арг. чл. 6, ал. 2 ГПК), на ищеца следва да бъде присъдена договорна лихва в претендирания размер от 37,06 лв. за периода 08.06.2019 г.-08.07.2019 г.

В т. 13.2., б. „а“ от общите условия към процесния договор за кредит е постигната уговорка, че в случай на забавяне на плащания по договора кредитополучателят ще дължи мораторна неустойка в размер на договорения лихвен процент (40,99 %) плюс законната

лихва за забава върху неизплатената сума за периода на просрочието (10%), като уговорената възнаградителна лихва ще продължи да се начислява върху непогасената главница за периода на просрочието. По делото се установява, че ответникът не е изпълнил задълженията си да възстанови на ищеца заетата сума от 1100 лв., ведно с възнаградителна лихва от 38,19 лв. на падежа – 08.07.2019 г., като продължава да е в забава за тези суми и към настоящия момент. Претендираният период на забава от 08.07.2019 г. до 21.04.2021 г. съдържа 655 дни, като същият обхваща 3 години с общо 909 дни, като за ден размерът на възнаградителната лихва и на законната лихва за забава е общо 0,05%. Не са заплатени главница и възнаградителна лихва в общ размер от 1138,19 лв., като размерът на мораторната неустойка върху тази сума за периода от 08.07.2019 г. до 21.04.2021 г. (655 дни) е 372,75 лв. Съгласно цитираната уговорка между страните, към тази сума следва да се прибави уговорената възнаградителна лихва върху непогасената главница от 1138,19 лв. за периода 08.07.2019 г. до 21.04.2021 г., която лихва възлиза на 29,53 % или 336, 17 лв. С оглед на изложеното и на основание т. 13.2., б. „а“ от общите условия към процесния договор за кредит ответникът дължи мораторна неустойка за периода 08.07.2019 г. до 21.04.2021 г. в размер на 708,92 лв., до който размер искът следва да бъде уважен като основателен и доказан. До пълния предявен размер от 905,52 лв. искът следва да бъде отхвърлен. В този смисъл, досежно мораторната неустойка трябва да се вземе предвид правилото на чл. 6 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение (в различните му редакции), доколкото се преценява приложението на императивна материално правна норма, а за периода 13.03.2020 г. до 14.07.2020, мораторна неустойка не се дължи, като в случая при аритметичното пресмятане, съдът е приложил правилото на чл. 162 ГПК.

Възражението на ответника, че е нарушено правото му на защита, тъй като приложенията към исковата молба са били връчени на работодателя му, е неоснователно, тъй като по силата на чл. 46, ал. 2 ГПК връчването може да се извърши и на работодател на адресата, като съгласно чл. 46, ал. 4 ГПК с получаването на съобщението от другото лице се смята, че връчването е извършено на адресата. Адресатът може да иска възстановяване на срока, ако е отсъствал от адреса и не е било възможно да узнае своевременно за връчването. Срокът по чл. 64, ал. 2 започва да тече от момента, в който адресатът е могъл да узнае за връчването. Не може да се приеме, че правото на защита на ответника е нарушено, тъй като същият е участвал в съдебното производство чрез упълномощен адвокат и е имал възможност да се запознае фактически с делото и да организира защитата си, като е бил уведомен за насроченото съдебно заседание повече от един месец преди датата му.

Възражението на ответника за погасителна давност е неоснователно. Съгласно чл. 114, ал. 1 ЗЗД давността почва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. В случая е приложим общият 5-годишния давностен срок по чл. 110 ЗЗД, тъй като не се касае за периодично плащане, дори и кредиторът да се е съгласил да приема погасяването на дълга на части (каквто е случая по смисъла на чл. 66 ЗЗД) – така **Решение № 161/08.02.2016 по дело №1153/2014 на ВКС, ТК, II Т.О.; Решение № 261 от 12.07.2011 г. по гр. д. № 795 от 2010 г., IV Г. О., ГК; Решение № 28 от 05.04.2012 г. на ВКС по гр. д. № 523/2011 г., III Г. О., ГК; Решение №582/21.12.2010г. по гр.д. 1384/2009г. на IV г.о. на ВКС; Решение № 147/23.07.2012г. по гр.д. 627/2011г. на III г.о. на ВКС; Решение №90/31.03.2014г. по гр.д. 6629/2013г. на IV г.о. на ВКС** . В процесния случай вземанията са станали изискуеми на уговорения падеж, а именно – 08.07.2019 г. Заявлението за издаване на заповед за изпълнение е подадено на 02.09.2021 г., с което давността е прекъсната и същата не е изтекла към момента на подаването на исковата молба по аргумент от чл. 422, ал. 1 ГПК, която разпоредба фингира, че при подадена искова молба същата се счита подадена към момента на заявлението по чл. 410 ГПК.

При този изход на правния спор с правна възможност да претендират деловодни разносики разполагат и двете страните.

Ищецът е поискал присъждането на деловодни разноси, като е доказал, че реално е сторил такива, поради което на основание чл. 78, ал. 1, във вр. ал. 8 ГПК, във вр. чл. 37 ЗПр.Пом., във вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП следва да бъде присъдена сумата от 457,42 лева съразмерно на уважената част от исквете.

Ответникът е поискал присъждането на деловодни разноси, но не е доказал, че действително е сторил такива, поради което такива не следва да му се присъждат съобразно отхвърлената част от исквете на основание чл. 78, ал. 3 ГПК.

Съдът констатира, че с протоколно определение от 13.02.2023 г. е указал на ищеца, че следва да донесе по сметка на СРС, сумата от още 70,00 лева, представляващи деловодни разноси за депозит по допуснатата експертиза, като на страната е указано, че при неизпълнение съдът ще приложи правилото на чл. 77 ГПК. В случая не са ангажирани доказателства, че указанията са изпълнени, поради което на вещото лице следва да се издаде РКО от бюджета на съда за сумата от 70,00 лева, а ищеца следва да бъде осъден да заплати дължимата сума по сметка на СРС.

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на В. Д. Д., ЕГН: *****, с адрес: гр. ...., **че дължи на „ВБ“ ЕООД** (с предходна търговска фирма „.....“ ЕООД“), ЕИК: ....., със седалище и адрес на управление: гр. ...., на основание чл. 422, ал. 1 ГПК, във вр. чл. 415, ал. 1, т. 1 ГПК, във вр. чл. 9 ЗПК, във вр. чл. 6 ЗПФУР във вр. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД и чл. 92, ал. 1 ЗЗД, **сумата от 1100,00 лева**, представляващи главница по Договор за кредит № 9978478026/08.06.2019 г., **ведно** със законната лихва от 02.09.2021 г. (датата на подаването на заявлението за издаване на заповед за изпълнение) до окончателното плащане, както и **сумата от 37,06 лева**, представляващи договорна възнаградителна лихва за периода от 08.06.2019 г. до 08.07.2019 г., както и **сумата от 708,92 лева**, представляващи мораторна неустойка за периода 08.07.2019 г. до 12.03.2020 г. и от 15.07.2020 до 21.04.2021 г., като **ОТХВЪРЛЯ** иска с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, във вр. чл. 415, ал. 1, т. 1 ГПК, във вр. чл. 92, ал. 1 ЗЗД **за разликата над 708,92 лв. до пълния предявен размер от 905,52 лв.** и за периода 13.03.2020 г. до 14.07.2020 г., за които суми е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 23.09.2021 г. по ч. гр. д. № 51585/2021 г. по описа на СРС, II Г. О., 156-ти състав.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1, във вр. ал. 8 ГПК, във вр. чл. 37 ЗПр.Пом., във вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП В. Д. Д., ЕГН: *****, **да заплати на „ВБ“ ЕООД** (с предходна търговска фирма „.....“ ЕООД“), ЕИК: ....., **сумата от 457,42 лева**, представляващи деловодни разноси и юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното и заповедното производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 77 ГПК „ВБ“ ЕООД (с предходна търговска фирма „.....“ ЕООД“), ЕИК: ..... **да заплати по сметка на СОФИЙСКИЯТ РАЙОНЕН СЪД, сумата от 70,00 лева**, представляващи незаплатен допълнителен депозит във връзка с допуснатото заключение на СПЕ.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано в двуседмичен срок от съобщението пред Софийски градски съд с въззивна жалба.

Препис от решението да се връчи на страните!

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____